

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІ «ЄМШ»
к. мед. н., доцент Н.Ю. Літвінова

« 26 » 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Дисципліна: «Пропедевтика внутрішньої медицини»

Підготовки: другого (магістерського) рівня

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 222 «Медицина»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Навчально-науковий інститут «Європейська медична школа», кафедра клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Кандидат мед. наук доцент кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології - Закордонець Л.В

кандидат мед. наук, ст. кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології - Перепека І.А.

Схвалено на засіданні кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології.

Протокол № 4
Від « 7 » листопада 2021 року

Завідувач кафедри Бабенков Г.Д.

Затверджено на засіданні Вченої ради ННІ «Європейська медична школа»
Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року.

ВСТУП

Опис навчальної дисципліни (анотація). Програма вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) та освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 222 «Медицина», галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни “пропедевтика внутрішньої медицини” здійснюється в V-VI семестрах, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, з якими інтегрується програма пропедевтики внутрішньої медицини. У свою чергу, пропедевтика внутрішньої медицини формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – внутрішньої медицини, медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами “по вертикалі” та формування умінь застосовувати знання з основних методів обстеження внутрішніх органів в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідної дисципліни (залікового кредиту).

Навчальна дисципліна “пропедевтика внутрішньої медицини” вивчається студентами на 3 курсі впродовж двох семестрів. В V семестрі вивчаються основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб, а в VI – симптоми і синдроми при захворюваннях внутрішніх органів. Після закінчення вивчення дисципліни студенти складають диференційований залік.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			СРС	Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: пропедевтика внутрішньої медицини	6 кредитів / 180 год.	32	64	84	3 курс (5-6 семестри)	Екзамен
за семестрами						
<i>1 семестр</i>	3,0 кредити / 90 год.	16	32	42	5 семестр	Залік
<i>2 семестр</i>	3,0 кредити / 90 год.	16	32	42	6 семестр	Екзамен

Предметом вивчення навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є комплекс теоретичних та практичних питань, спрямованих на засвоєння студентом основних методів обстеження хворого у клініці внутрішніх хвороб.

Міждисциплінарні зв'язки: нормальна анатомія; нормальна фізіологія; топографічна анатомія; патологічна анатомія; патологічна фізіологія; медична психологія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних навичок обстеження хворого та оцінки основних проявів захворювань внутрішніх органів із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» є

- Оволодіння студентом теоретичними знаннями, необхідними для виявлення захворювань людини.
- Оволодіння практичними прийомами і методами об'єктивного та лабораторно-інструментального обстеження пацієнтів .
- Засвоєння загальних методичних підходів клінічного обстеження хворого.
- Діагностика окремих внутрішніх захворювань людини при типових їх проявах.
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Компетентності та програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

Загальні компетентності(ЗК)	
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК-3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК-4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК-6	Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення.
ЗК-7	Здатність працювати в команді.
ЗК-8	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК-11	Навички використання інформаційних і комунікаційних

	технологій.
ЗК-12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК-13	Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.
ЗК-15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності(ФК)	
ФК-1	Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.
ФК-2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК-3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК-4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
ФК-5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
ФК-6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
ФК-7	Здатність до діагностування невідкладних станів
ФК-8	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК-11	Навички виконання медичних маніпуляцій.
ФК-17	Здатність до ведення медичної документації.
Програмні результати навчання(ПРН)	
ПРН-1	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
ПРН-2	Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).
ПРН-3	Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1). Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4). Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2). Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2).
ПРН-4	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2).
ПРН-5	Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2).
ПРН-6	Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2).
ПРН-7	Встановлювати діагноз (за списком 3).
ПРН-8	Визначати тактику надання екстреної медичної

	допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПРН-9	Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПРН-14	Визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації залежно від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела; обробляти та проаналізувати отриману інформацію.
ПРН-16	Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення державною мовою.
ПРН-21	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ПРН-22	Проводити оцінку новонародженої дитини за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН-23	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.
ПРН-24	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
ПРН-25	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН-26	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6,0 кредитів ЄКТС
180 годин.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
1	2	3	4	5

Основні завдання внутрішньої медицини. Правила розпитування та огляду хворого.				
1. Тема 1. Схеми історії хвороби. Проведення розпитування хворого	2	2		
2. Тема 2. Загальний і детальний огляд пацієнта. Специфіка обстеження тяжкохворих з обмеженим прогнозом життя.		2		-
Фізичні та лабораторно-інструментальні методи дослідження стану дихальної системи.				
3. Тема 3. Основні скарги та огляд пацієнтів із захворюваннями органів дихання. Пальпація грудної клітки.	2	2		
4. Тема 4. Перкусія легень.		2		
5. Тема 5. Аускультация легень. Бронхофонія.		2		
6. Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів дихання. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи.		2		
Фізичні методи дослідження серцево-судинної системи.				
7. Тема 7. Розпитування та огляд пацієнтів із захворюваннями серцево-судинної системи. Пальпація ділянки серця.	2	2		
8. Тема 8. Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.		2		
9. Тема 9. Аускультация серця.	2	2		
10. Тема 10. Дослідження периферійного пульсу та вимірювання артеріального тиску. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи.		2		
Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи.				
11. Тема 11. Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки гіпертрофії передсердь та шлуночків.	2	2		
12. Тема 12. Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями автоматизму та збудливості.		2		
13. Тема 13. Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями функції провідності. Проміжний контроль знань з основ ЕКГ-діагностики.		2		
Основні методи дослідження органів травної системи та нирок.				
14. Тема 14. Розпитування та огляд пацієнтів із захворюваннями органів травлення. Пальпація живота.	2	2		
15. Тема 15. Обстеження гепатобіліарної системи і підшлункової залози. Проміжний контроль знань з		2		

обстеження пацієнтів з патологією травної системи.				
16. Здача практичних навичок		2		
Форма контролю				Залік
<i>Основні симптоми та синдроми при захворюваннях органів дихання.</i>				
17. Тема 16. Синдроми наявності рідини (гідроторакс) і повітря (пневмоторакс) в плевральній порожнині, невідкладна допомога. Синдром наявності порожнини в легенях.		2		
18. Тема 17. Синдроми ущільнення легеневої тканини, бронхіальної обструкції та підвищення повітряності легеневої тканини. Невідкладна допомога хворому з нападом бронхіальної астми.	2	2		
19. Тема 18. Синдроми компресійного ателектазу, обтураційного ателектазу та легеневої недостатності. Проміжний контроль знань з синдромів при захворюваннях органів дихання.		2		
<i>Основні симптоми та синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.</i>				
20. Тема 19. Симптоми та синдроми при стенокардії та інфаркті міокарда.		2		
21. Тема 20. Симптоми та синдроми при гіпертонічній хворобі та симптоматичних артеріальних гіпертензіях. Гіпертонічні кризи. Невідкладна допомога.	2	2		
22. Тема 21. Мітральні вади серця: симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження. Вади тристулкового клапана.	2	2		
23. Тема 22. Аортальні вади серця: основні симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження.		2		
24. Тема 23. Синдром серцевої недостатності. Синдроми гострої та хронічної судинної недостатності. Проміжний контроль знань з синдромів при захворюваннях серцево-судинної системи.				
<i>Основні симптоми та синдроми при захворюваннях травної і сечовидільної систем</i>				
25. Тема 24. Симптоми та синдроми при захворюваннях стравоходу, шлунка, 12-палої кишки, тонких та товстих кишок.	2	2		
26. Тема 25. Симптоми та синдроми при захворюваннях печінки. Симптоми та синдроми при захворюваннях жовчного міхура та		2		
		2		

підшлункової залози.				
27. Тема 26. Симптоми та синдроми при захворюваннях нирок. Проміжний контроль знань з синдромів при захворюваннях травної і сечовидільної систем.	2	2		
Основні симптоми та синдроми при захворюваннях системи крові, ендокринної системи. Патологія сполучної тканини.				
28. Тема 27. Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи. Синдроми при захворюваннях щитоподібної залози.	2	2		
29. Тема 28. Симптоми та синдроми при захворюваннях інших залоз внутрішньої секреції. Цукровий діабет. Невідкладна допомога у разі діабетичної та гіпоглікемічної ком.	2	2		
30. Тема 29. Обстеження кровотворної системи. Загальний аналіз крові.		2		
31. Тема 30. Симптоми та синдроми при анеміях, гемобластозах. Проміжний контроль знань з синдромів при захворюваннях ендокринної і кровотворної систем.	2	2		
32. Тема 31. Методи обстеження пацієнтів з патологією сполучної тканини. Захист історії хвороби.	2	2		
33. Тема 32. Диференційований залік (теоретична і практична частини).		2		
Усього годин 180/6,0 кредитів ECTS	32	64	80	
Форма контролю				Екзамен

4. Тематичний план лекцій

№ з/п	Тема	Кількість годин
	«Основні методи обстеження в клініці внутрішніх хвороб» V семестр (осінній)	
1.	Пропедевтика внутрішньої медицини як предмет.	2
2.	Обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи.	2
3.	Обстеження пацієнтів за патологією серцево-судинної системи: пальпація та перкусія серця.	2
4.	Обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи: аускультация серця.	2
5.	Обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи: структурно-функціональні та лабораторно-інструментальні методи дослідження.	2

6.	Обстеження пацієнтів з патологією травної системи.	3
7.	Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи.	3
РАЗОМ		16
	VI семестр (весняний) «Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»	
1.	Синдроми ущільнення легеневої тканини, бронхіальної обструкції, підвищеної повітряності легень, гідро- пневмотораксу, наявності порожнини в легенях, компресійного та obturaційного ателектазів, легеневої недостатності.	2
2.	Основні синдроми при артеріальній гіпертензії та ішемічній хворобі серця.	2
3.	Синдроми клапанних вад серця: вади мітрального клапана, аортальних клапанів, тристулкового клапана.	2
4.	Основні синдроми при захворюваннях шлунка та кишок, гепатобіліарної системи.	2
5.	Основні синдроми у разі захворювань ендокринної системи.	2
6.	Обстеження сечовидільної системи. Основні синдроми при захворюваннях нирок.	2
7.	Обстеження кровотворної системи. Основні симптоми та синдроми при анеміях і гемобластозах.	2
8.	Обстеження опорно-рухового апарату. Основні синдроми. Дифузні захворювання сполучної тканини.	2
РАЗОМ		16 год.
<i>Кількість годин лекцій з дисципліни</i>		32

5. Тематичний план практичних (семінарських) занять

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
	«Основні методи обстеження в клініці внутрішніх хвороб» V семестр (осінній)	
1.	Схема історії хвороби. Проведення розпитування хворого.	2
2.	Загальний і детальний огляд пацієнта. Специфіка обстеження тяжкохворих з обмеженим прогнозом життя.	2
3.	Основні скарги та огляд пацієнтів із захворюванням органів дихання. Пальпація грудної клітки/	2
4.	Перкусія легень.	2
5.	Аускультация легень. Бронхофонія.	2
6.	Лабораторні та інструментальні методи дослідження органів дихання. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією дихальної системи.	2
7.	Розпитування та огляд пацієнтів із захворюванням серцево-судинної системи. Пальпація ділянки серця.	2
8.	Перкуторне визначення меж відносної та абсолютної серцевої тупості.	2
9.	Аускультация серця.	2
10.	Дослідження периферійного пульсу та вимірювання артеріального тиску. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією серцево-судинної системи.	2
11.	Методика реєстрації та розшифрування ЕКГ. ЕКГ-ознаки гіпертрофії передсердь та шлуночків.	2
12.	Електрокардіографічне дослідження хворих із порушеннями	2

	автоматизму і збудливості.	
13.	ЕКГ-ознаки порушення провідності. Проміжний контроль знань з основ ЕКГ-діагностики.	2
14.	Розпитування та огляд пацієнтів із захворюваннями органів травлення. Пальпація живота.	2
15.	Обстеження гепатобіліарної системи і підшлункової залози. Проміжний контроль знань з обстеження пацієнтів з патологією травної системи.	2
16.	Залік. Здача практичних навичок.	2
	Р А З О М :	32 год
	VI семестр (весняний) «Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»	
1.	Синдроми наявності рідини (гідроторакс) і повітря (пневмоторакс) в плевральній порожнині, невідкладна допомога. Синдром наявності порожнини в легенях.	2
2.	Синдроми ущільнення легеневої тканини, бронхіальної обструкції та підвищення повітряності легеневої тканини. Невідкладна допомога хворому з нападом бронхіальної астми.	2
3.	Синдроми компресійного ателектазу, обтураційного ателектазу та легеневої недостатності. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів дихальної системи.	2
4.	Симптоми та синдроми при стенокардії та інфаркті міокарді.	2
5.	Симптоми та синдроми при гіпертонічній хворобі та симптоматичних артеріальних гіпертензіях. Гіпертонічні кризи. Невідкладна допомога	2
6.	Мітральні вади серця: симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження. Вади тристулкового клапана.	2
7.	Аортальні вади серця: основні симптоми та синдроми на підставі клінічних та інструментальних методів обстеження.	2
8.	Синдром серцевої недостатності. Синдроми гострої та хронічної судинної недостатності. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів серцево-судинної системи.	2
9.	Симптоми та синдроми при захворюваннях стравоходу, шлунка, 12-палої кишки, тонких та товстих кишок.	2
10.	Симптоми та синдроми при захворюваннях печінки. Симптоми та синдроми при захворюваннях жовчного міхура та підшлункової залози.	2
11.	Симптоми та синдроми при захворюваннях нирок. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів травної і сечовидільної систем.	2
12.	Обстеження пацієнтів з патологією ендокринної системи. Синдроми при захворюваннях щитоподібної залози.	2
13.	Симптоми та синдроми при захворюваннях інших залоз внутрішньої секреції. Цукровий діабет. Невідкладна допомога у разі діабетичної та гіпоглікемічної ком.	2
14.	Обстеження кровотворної системи. Загальний аналіз крові. Симптоми та синдроми при анеміях, гемобластозах. Проміжний контроль засвоєння знань з синдромів ендокринної та кровотворної систем.	2
15.	Методи обстеження пацієнтів з патологією сполучної тканини. Синдроми ураження сполучної тканини. Захист історії хвороби.	2
16.	Диференційований залік.	2
	Р А З О М :	32
	Кількість годин практичних занять з дисципліни	64

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми (або зміст роботи)	Кількість годин	Вид контролю
«Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб»			
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична та опрацювання методів об’єктивного обстеження хворого	24	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Інструментальні методи дослідження дихальної системи Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи	3 5	
3.	Оволодіння умінням аналізувати: – результати дослідження функції зовнішнього дихання	2	
	– дані електрокардіографічного та фонокардіографічного обстежень	4	
6.	Написання історії хвороби (анамнестична частина)	4	
РАЗОМ:		42	
«Симптоми та синдроми при захворюваннях внутрішніх органів»			
1.	Передаудиторна теоретична підготовка до практичних занять за планом практичних занять	20,5	Поточний контроль на практичних заняттях
	Інструментальні та лабораторні методи дослідження шлунково-кишкового тракту	2	
	– результати дослідження шлункового вмісту та дуоденального зондування	1	
2.	Опрацювання тем, які не викладаються на практичних заняттях:		
	Синдром серцевої недостатності: основні клінічні та інструментальні методи обстеження.	2	
	Лабораторна та ЕКГ-діагностика інфаркту міокарда.	1	
	Клініко-лабораторна діагностика гемобластозів. Лімфома Годжкіна (лімфогранулематоз) і негоджкінські лімфоми.	2	
	Геморагічні синдроми та патологія системи згортання крові. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.	1,5	
	Основні симптоми та синдроми при цукровому діабеті. Основні клінічні прояви захворювань щитовидної залози.	2	
	Діагностика дифузних захворювань сполучної тканини (системний червоний вовчак, системна склеродермія, дерматомиозит).	1	
	Особливості розпитування і обстеження хворих на кропив'янку, ангіоневротичний набряк, геморагічний васкуліт. Анафілактичний шок, принципи реанімації.	1	
3.	Курація хворого із написанням історії хвороби	2	
7.	Індивідуальна робота: –Проведення досліджень функції зовнішнього дихання у показових хворих, обробка отриманих даних	2	

№ з/п	Назва теми (або зміст роботи)	Кількість годин	Вид контролю
	та доповідь на занятті –Реєстрація ЕКГ, участь у проведенні інструментальних досліджень у показових хворих з обробкою даних та доповіддю на занятті	2	
	–Проведення обстеження показового хворого та підготовка огляду наукової літератури щодо досліджуваного випадку	2	
РАЗОМ:		42	
ВСЬОГО З ДИСЦИПЛІНИ		84	

7. Індивідуальні завдання (анамнестична частина історії хвороби; історії хвороб).

Анамнестична частина історії хвороби. Збирання анамнезу в палаті біля ліжка хворого (оформлення паспортної частини, скарг, анамнезу захворювання, анамнезу життя). Письмове оформлення студентами зібраних даних під час розпитування хворого.

Історія хвороби. Обстеження хворих з різними захворюваннями внутрішніх органів. Оцінка даних анамнезу і об'єктивного обстеження. Оформлення навчальної історії хвороби. Формулювання попереднього діагнозу. План лабораторно-інструментальних обстежень і лікування хворого. Ознайомлення з даними інструментальних і лабораторних обстежень хворого. Обґрунтування клінічного діагнозу.

У навчальній кімнаті студенти систематизують отримані при обстеженні хворого дані відповідно до схеми написання історії хвороби. Аналізуючи окремі симптоми і виділяючи синдроми, формулюють у призначеного для курації хворого попередній діагноз. Відповідно до попереднього діагнозу, обґрунтовують план необхідних лабораторно-інструментальних обстежень, план лікування, який включає призначення режиму, дієти і основних груп медикаментозних препаратів. Враховуючи попередній діагноз і отримані результати лабораторно-інструментальних обстежень, студенти формулюють клінічний діагноз і обґрунтовують його.

8. Методи навчання

Практичний, наочний, словесний, робота з книгою, відео-метод, робота в групах, дискусії, розв'язування ситуаційних завдань, курація пацієнтів, розбір клінічних випадків, кейсів, застосування методів моделювання клінічних ситуацій, проблемно-орієнтоване навчання.

9. Методи та форми контролю

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів за дисципліну складає 200 балів. Співвідношення між результатами оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового контролю знань – 60 % та 40 %.

Поточний контроль є обов'язковим. Під час оцінювання засвоєння кожної теми з усіх дисциплін навчального плану за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною шкалою) з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання з дисципліни.

Враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Викладач проводить опитування кожного студента у групі на кожному занятті і виставити оцінку в журналі обліку відвідувань та успішності студентів за традиційною шкалою («5», «4», «3», «2»).

Перший семестр закінчується заліком. Залік студент отримує на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Цей вид підсумкового контролю не передбачає ніяких додаткових письмових робіт чи тестування на останньому занятті (підраховується середньо-арифметичне з оцінок за кожне заняття).

До заліку допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості і їх середній бал за поточну навчальну діяльність із навчальної дисципліни становить не менше 3,00.

Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) та багатобальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти з дисципліни – 200.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти – 120.

Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 200-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (табл. 1 та табл.2).

Таблиця 1.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.47	179	3.94	158	3.42	137
4.97	199	4.44	178	3.92	157	3.39	136
4.94	198	4.42	177	3.89	156	3.37	135
4.92	197	4.39	176	3.87	155	3.34	134
4.89	196	4.37	175	3.84	154	3.32	133
4.87	195	4.34	174	3.82	153	3.29	132
4.84	194	4.32	173	3.79	152	3.27	131
4.82	193	4.29	172	3.77	151	3.24	130
4.79	192	4.27	171	3.74	150	3.22	129
4.77	191	4.24	170	3.72	149	3.19	128
4.74	190	4.22	169	3.69	148	3.17	127
4.72	189	4.19	168	3.67	147	3.14	126
4.69	188	4.17	167	3.64	146	3.12	125
4.67	187	4.14	166	3.62	145	3.09	124
4.64	186	4.12	165	3.59	144	3.07	123
4.62	185	4.09	164	3.57	143	3.04	122
4.59	184	4.07	163	3.54	142	3.02	121
4.57	183	4.04	162	3.52	141	3	120
4.54	182	4.02	161	3.49	140	< 3	70-119 (повторне перескладання)
4.52	181	4.00	160	3.47	139		
4.49	180	3.97	159	3.44	138		

Таблиця 2

Шкала переведення балів у національну систему

За національною системою	За 200-бальною шкалою
зараховано	від 120 до 200 балів
не зараховано	менше 119 балів

Із виділених 120 балів за поточну навчальну діяльність на оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів освіти, згідно з робочою навчальною програмою, виділяється додатково від 4 до 12 балів. Заохочувальні бали додаються до підсумкової оцінки з дисципліни в кінці її вивчення.

Другий семестр закінчується підсумковим контролем у вигляді екзамену.

До іспиту допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості (відпрацьовані всі пропущені заняття) і їх середній бал за поточну навчальну діяльність із навчальної дисципліни становить не менше оцінки «3».

Бали за іспит вираховуються шляхом додавання двох показників: середня арифметична оцінка (додаються всі оцінки за кожне заняття і ділимо на кількість занять та переводимо в бальну шкалу у відповідності до табл. 3.

2) оцінка за екзаменаційну роботу (максимальна кількість балів – 80, мінімальна – 48) (табл.4)

Таблиця 3.

Перерахунок середньої оцінки за поточну успішність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.29	103	3.58	86
4.96	119	4.25	102	3.54	85
4.92	118	4.21	101	3.50	84
4.87	117	4.17	100	3.46	83
4.83	116	4.12	99	3.42	82
4.79	115	4.08	98	3.37	81
4.75	114	4.04	97	3.33	80

4.71	113	4.00	96	3.29	79
4.67	112	3.96	95	3.25	78
4.62	111	3.92	94	3.21	77
4.58	110	3.87	93	3.17	76
4.54	109	3.83	92	3.12	75
4.50	108	3.79	91	3.08	74
4.46	107	3.75	90	3.04	73
4.42	106	3.71	89	3	72
4.37	105	3.67	88	Менше 3	Недостатньо
4.33	104	3.62	87		

Таблиця 3.

Перерахунок середньої оцінки за поточну успішність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

Екзамен оцінюється за традиційною 4-х бальною шкалою, яка конвертується у 80 бальну шкалу у відповідності до таблиці 4.

Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72), балів за індивідуальну роботу студента (не більше 12), та балів за іспит (не менше 48), при цьому загальний бал не може бути більше ніж 200. Заходи по перескладанню підсумкового семестрового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не передбачені. Індивідуальна робота студента оцінюється лише за умов успішного її виконання на практичному занятті або іспиті.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється при контролі засвоєння відповідного розділу та при складанні іспиту.

Таблиця 4.

Відповідність результату успішності в балах до системи традиційного оцінювання

умковий модульний контроль	Оцінка з дисципліни	4 – бальна шкала
80.0	180 – 200	5 (відмінно)
64.0	150 – 179.9	4 (добре)
48.0	120 – 149	3 (задовільно)
0	0-119	2 (незадовільно)

Під час проведення контрольних заходів в Університеті використовуються такі шкали оцінювання: 200 бальна шкала; традиційна 4-х бальна шкала; рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються з однієї шкали в іншу відповідно до таблиць 5-6.

Таблиця 5.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	За національною шкалою		Визначення
		4-х бальна шкала	Залік	
180 – 200	A	5 (відмінно)	зараховано	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок.
160 - 179	B	4 (добре)		Вище середнього рівня з кількома помилками.
150 – 159	C			В загальному правильна робота з певною кількістю помилок.
130 – 149	D	3 (задовільно)		Непогано, але зі значною кількістю недоліків.
120 – 129	E			Виконання задовольняє мінімальні критерії.
50 – 119	Fx	2 (незадовільно)	не зараховано	Можливе повторне складання.
0 – 49	F			Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.

Бали з дисциплін незалежно конвертуються як у шкалу ECTS, так і у чотирибальну шкалу. Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться директором для здобувачів освіти даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни.

Таблиця 6.

Оцінка ECTS	Статистичний показник
-------------	-----------------------

«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Здобувачі освіти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів освіти, що ранжуються, навіть після перескладання підсумкового контролю. Такі здобувачі освіти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінка «FX» виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Ця категорія здобувачів освіти має право на перескладання підсумкового контролю за затвердженим графіком. Повторне складання підсумкового контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється здобувачам освіти, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Ця категорія здобувачів освіти має право на повторне вивчення дисципліни.

10. Методичне забезпечення

Під час проведення практичних занять використовуються інтерактивні методи навчання. Зокрема, для відпрацювання професійних вмінь на навичок залучаються клінічні задачі, кейс-метод, метод клінічних ігор, мозкового штурму тощо. В рамках позааудиторної підготовки студентів використовують науково-дослідницькі методи, на кафедрі працює предметний науковий гурток, студентам пропонується реалізувати міждисциплінарні проекти в рамках їх науково-дослідницької діяльності та доповісти результати на науково-практичних конференціях різного рівня.

11. Рекомендована література

1. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (заред. проф. Яворського О.Г.). – 5-е вид. – К: ВСВ «Медицина», 2018 р. – 552 с. + 12 с. кольор. вкл. + 1 двобіч. електрон. опт. диск (DVD-ROM).
2. Пропедевтика внутрішньої медицини /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін. (заред. проф. Яворського О.Г.). – 2013 р. – 552 с. із 4-ма дисками.

3. Основи внутрішньої медицини: Пропедевтика внутрішніх хвороб /Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. та ін.; за ред. проф. О.Г. Яворського.– К.: Здоров'я, 2004. – 500 с.
4. Яворський О.Г., Ющик Л.В. Пропедевтика внутрішніх хвороб у запитаннях і відповідях. К.: Здоров'я, 2003. – 280 с.
5. Harrison`s Principles of Internal Medicine Self-Assessment and Board Review, 20th Edition/ by Charles Wiener, Anthony S. Fauci, Stephen L. Hauser/ 2021.-736 p.
6. I. Анамнез. II. Огляд: фото пацієнтів: навчальний DVD-фільм. – Львів, 2012. – 45 хв. /Яворський О.Г.
7. Яворський О.Г. Основи загальної електрокардіографії (для студентів медичних інститутів). Львів, 1992. – 27 с.
8. Mosby's Guide to Physical Examination, 7th Edition / Henry M. Seidel, Rosalyn W. Stewart et al. – 2011. – 327 p.